

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

525η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΟΚΕ ΤΗΣ 26ης ΚΑΙ 27ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Γυναίκες και μεταφορές — Πλατφόρμα αλλαγής»

(διερευνητική γνωμοδότηση κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής)

(2017/C 246/01)

Εισηγήτρια: η κ. **Madi SHARMA**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 13.10.2016
Νομική βάση	Άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο ειδικευμένο τμήμα	Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών
Υιοθέτηθηκε η από το ειδικευμένο τμήμα	11.4.2017
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	26.4.2017
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	525
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	148/0/2

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) έχει σημαντική πείρα σε θέματα πολιτικής στον τομέα των μεταφορών και πιο πρόσφατα εξέτασε τη διάσταση του φύλου σε αυτόν τον παραδοσιακά ανδροκρατούμενο τομέα (βλέπε γνωμοδότηση TEN/573 με τίτλο «Γυναίκες και μεταφορές») ⁽¹⁾. Ως το θεσμικό όργανο της ΕΕ που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, διαθέτει εμπειρογνώσια όσον αφορά τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη διαβούλευση σχετικά με νομοθετικές ενέργειες.

1.2. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει τις πλατφόρμες των ενδιαφερομένων μερών ως αποτελεσματικά φόρουμ αλλαγής εφόσον:

- επιτρέπουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ διαφορετικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων και οργανώσεων που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις·
- ενθαρρύνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη να αναλαμβάνουν ευθύνες και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις·
- εξετάζουν τις βασικές αιτίες των προκλήσεων·

⁽¹⁾ ΕΕ C 383, της 17.11.2015, σ. 1.

- ακολουθούν τους στόχους «ΣΜΕΡΧΠ» (SMART — Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-bound ή συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, ρεαλιστικοί και χρονικά προσδιορισμένοι)·
- παράγουν δραστηριότητες βάσει στοιχείων με σκοπό τη διάδοση·
- αναπτύσσουν εργαλεία και πόρους προς υιοθέτηση από άλλους·
- αναπαράγουν πλατφόρμες ευρωπαϊκού επιπέδου σε εθνικό, και ακόμη και σε περιφερειακό επίπεδο, για την αντιμετώπιση παρόμοιων προκλήσεων σε όλα τα κράτη μέλη·
- ενημερώνονται από πρωτοβουλίες άλλων τομέων που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα.

1.3. Η ΕΟΚΕ προτείνει τη συγκρότηση Πλατφόρμας αλλαγής της ΕΕ (εφεξής «πλατφόρμα») για την αντιμετώπιση του ζητήματος της **ισότητας των φύλων στις μεταφορές**, δίνοντας αρχικά προτεραιότητα στην **αύξηση της απασχολησιμότητας των γυναικών στον τομέα**. Αυτός ο αρχικός στόχος θα μπορούσε αργότερα να συμπληρωθεί με τη συμπερίληψη των «γυναικών ως χρηστών». Οι μεταφορές περιλαμβάνουν αεροπορικές, θαλάσσιες, οδικές, σιδηροδρομικές, εσωτερικές πλωτές μεταφορές, και εφοδιαστική. Μέλη της πλατφόρμας θα μπορούσαν να είναι, μεταξύ άλλων, όργανα εκπροσώπησης πολιτικών ιδυόντων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, οι κλάδοι των μεταφορών, οι συνδικαλιστικές τους οργανώσεις, τα ΜΜΕ, οργανώσεις επιβατών και ΜΚΟ που προτίθενται να δεσμευθούν για συγκεκριμένες δράσεις για την αντιμετώπιση της ανισότητας των φύλων στις μεταφορές.

1.4. Η ΕΟΚΕ θα προωθήσει τους στόχους της υλοποίησης ευαίσθητων ως προς το φύλο πολιτικών μέσω του καθορισμού σαφών στόχων: σημεία αναφοράς και προσδιορισμένο πεδίο εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων δεικτών, που αναπτύσσονται από τα μέλη κατά τη συγκρότηση της πλατφόρμας. Αυτό θα παρέχει ένα πρότυπο εργασίας σε σύμπραξη και συντονισμένης δράσης από τους φορείς του κλάδου για τη διάδοση νέων πρωτοβουλιών σε όλη την Ευρώπη.

1.5. Η ΕΟΚΕ συνιστά η πλατφόρμα να διατηρεί την ικανότητα να είναι ευέλικτη και προσαρμόσιμη μεταξύ όλων των διαστάσεων του τομέα και σε επίπεδο πολιτικής. Πρέπει επίσης να εμμένει στη διαφάνεια και τη λογοδοσία των μελών της και της λειτουργίας της. Η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και οι ετήσιες επανεξετάσεις είναι ουσιαστικής σημασίας εργαλεία για την αξιοπιστία και την επιτυχία της πλατφόρμας.

1.6. Η πλατφόρμα δεν μπορεί να επιτύχει παρά μόνο εφόσον τα μέλη αναλάβουν πλήρως την ευθύνη για αυτήν. Για αυτό, η ΕΟΚΕ προτείνει διαδικτυακή παρουσία που θα απαρτίζεται από τα μέλη, τις δραστηριότητές τους και θα φιλοξενεί βάση δεδομένων για τις δράσεις, τις συστάσεις, την παρακολούθηση και τις αξιολογήσεις, ώστε τρίτα μέρη να μπορούν να αναπαραγάγουν ή να αναζητήσουν πληροφορίες.

2. Ιστορικό

2.1. Η απασχόληση των γυναικών στον τομέα των μεταφορών είναι ιδιαίτερα χαμηλή. Το 2013, 78 % των εργαζομένων στις μεταφορές της ΕΕ ήταν άνδρες. Η προσέλκυση περισσότερων γυναικών είναι απαραίτητη ώστε να επέλθει μεγαλύτερη ισορροπία φύλων στον τομέα, να καταστεί φιλικότερος προς το χρήστη και να αντισταθμιστούν οι ελλείψεις και οι προκλήσεις εργατικού δυναμικού (το ένα τρίτο του συνόλου των εργαζομένων στις μεταφορές είναι άνω των 50 ετών).

2.2. Την 1η Ιουλίου 2015, η ΕΟΚΕ υιοθέτησε διερευνητική γνωμοδότηση με θέμα «Γυναίκες και μεταφορές» και συμμετείχε σε εκδήλωση παρακολούθησης που διοργανώθηκε από τις Επιτρόπους Buix και Jougon τον Απρίλιο του 2016. Στη συνέχεια, η ΓΔ MOVE πραγματοποίησε διάφορες διαβουλεύσεις ομάδων εμπειρογνομόνων όπου συζητήθηκαν οι τρέχουσες προκλήσεις και συστάσεις. Ο εκπρόσωπος της ΕΟΚΕ πρότεινε την ιδέα υλοποίησης της «πλατφόρμας αλλαγής», η οποία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως κατάλληλο μέσο για την προώθηση συγκεκριμένων και χειροπιαστών δράσεων υπέρ της ισότητας των φύλων στον τομέα των μεταφορών. Σε επιστολή του στις 13 Οκτωβρίου 2016, ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Frans Timmermans ανέφερε ότι «η εν λόγω πλατφόρμα θα μπορούσε να ξεκινήσει κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2017 σε κοινή εκδήλωση ΕΟΚΕ/Επιτροπής».

3. Πλατφόρμα αλλαγής

3.1. Η Επιτροπή έχει πολλά εργαλεία και δραστηριότητες διαβούλευσης με τους ενδιαφερομένους. Η πλατφόρμα θα μπορούσε να είναι περιστρέφεται γύρω από εθελοντικές, συγκεκριμένες μετρήσιμες δράσεις που υπηρετούν τους στόχους της σύστασής της. Μια τέτοια πλατφόρμα αναφοράς είναι η «Πλατφόρμα δράσης για τη διατροφή, τη σωματική άσκηση και την υγεία» της ΓΔ SANTE.

3.2. Κατά συνέπεια, η ΕΟΚΕ προτείνει στη ΓΔ MOVE μια πλατφόρμα ενδιαφερομένων μερών σε επίπεδο ΕΕ που θα είναι σε θέση να εφαρμόσει τις δεσμεύσεις υπέρ της **αύξησης των ευκαιριών απασχόλησης για τις γυναίκες και της ισότητας των φύλων στον τομέα των μεταφορών**, να συμπεριλάβει καλύτερα τις γυναίκες και να παραγάγει περισσότερη οικονομική, κοινωνική και βιώσιμη ανάπτυξη, και στην οποία:

- τα μέλη της θα πληρούν καθορισμένα κριτήρια ως προς τον ορισμό και τη συμπεριφορά τους·
- οι δράσεις της θα ορίζονται σύμφωνα με τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής που ορίζουν τα μέλη της πλατφόρμας κατά τη συγκρότησή της·
- οι δεσμεύσεις της παρακολουθούνται, αξιολογούνται και δημοσιοποιούνται, διαδίδοντας έτσι ορθές πρακτικές.

3.3. Κατά τη συγκρότηση της πλατφόρμας, η ΕΟΚΕ συνιστά στη ΓΔ MOVE να εξετάσει αρχικά τα ακόλουθα βήματα και στοιχεία (που περιγράφονται λεπτομερέστερα παρακάτω):

- I. Στάδιο I — Προετοιμασία — Καθορισμός σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων που θα συμμετάσχουν στην πλατφόρμα και έναρξη διαλόγου για τον προσδιορισμό των ενδιαφερόντων, των κύριων στόχων, των όρων αναφοράς και του πεδίου εφαρμογής.
- II. Στάδιο II — Ανάπτυξη — Καθορισμός μαζί με τους φορείς των σχεδίων προς έγκριση: Χάρτης συμμετοχής, Όροι αναφοράς, Πεδίο εφαρμογής και Στόχοι. Επίσης, καθορισμός χρονοδιαγραμμάτων, δυναμικών πόρων, γραμματείας και εργαλείων υποστήριξης ΤΠΕ.
- III. Στάδιο III — Υλοποίηση — Διοργάνωση εναρκτήριας εκδήλωσης με τη συμμετοχή του αρμόδιου για την πλατφόρμα επιτρόπου όπου τα μέλη θα συμφωνήσουν επί των ορισμών, των όρων και του πεδίου εφαρμογής και θα υποβάλουν συγκεκριμένες συστάσεις για ανάληψη δράσης. Συζήτηση στόχων «ΣΜΕΡΧΠ», δεικτών, ευαισθητοποιημένης ως προς το φύλο επικοινωνίας, παρακολούθησης, αξιολόγησης, δημοσίευσης και διάδοσης.
- IV. Στάδιο IV — Βιωσιμότητα — Καθορισμός δεικτών, στόχων, τρεχόντων πόρων, μηχανισμών ετήσιας επανεξέτασης και ανατροφοδότησης. Προσδιορισμός τρόπων επίτευξης συνέχειας στις δεσμεύσεις και συμμετοχής επιπρόσθετων εταίρων.

4. Ο ρόλος των θεσμικών οργάνων της ΕΕ

4.1. Παράλληλα με τις σύντονες προσπάθειες του προέδρου της Επιτροπής Juncker για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η μαλτέζικη Προεδρία έχει θέσει την ισότητα των φύλων ως μία από τις προτεραιότητές της. Η πλατφόρμα θα παρέχει μηχανισμό «ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας» για την παραδοσιακή χάραξη πολιτικής η οποία επικεντρώνεται ειδικά σε μια ενιαία πρόκληση για την ΕΕ που αφορά τις **«ευκαιρίες μέσω της ισότητας των φύλων στον ευρωπαϊκό τομέα των μεταφορών»**. Αυτή η στοχευμένη εστίαση επιτρέπει τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων που διαφορετικά ενδεχομένως δεν θα ασχολούνταν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η πλατφόρμα θα συμπληρώνει συνεπώς το έργο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

4.2. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ηγεσία από την κορυφή της ΓΔ MOVE και στήριξη της λειτουργίας της πλατφόρμας από τον αρμόδιο Επίτροπο, π.χ. μέσω της φυσικής παρουσίας στα εγκαίνιά της και στις συνεδριάσεις της εν γένει. Τα μέλη της πλατφόρμας, παρότι θα αναλαμβάνουν οικειοθελώς δεσμεύσεις, θα αναγνωρίζουν έτσι ότι είναι προνόμιο να τους ζητείται να αναλάβουν αυτό το ρόλο. Κατά συνέπεια, η διαθεσιμότητα και οι επαφές με τα ανώτερα κλιμάκια της ΓΔ MOVE είναι ζωτικής σημασίας. Ομοίως, είναι σημαντικό τα θεσμικά όργανα της ΕΕ που επιδιώκουν να γίνουν μέλη της πλατφόρμας να δεσμεύονται να προτείνουν στοχευμένες δράσεις.

4.3. Τα όργανα της ΕΕ και οι εκπρόσωποι των υπουργείων μεταφορών των κρατών μελών συμβάλλουν αποφασιστικά στη διάδοση των κυριότερων ευρημάτων σε επίπεδο κράτους μέλους. Για αυτό, η ΕΟΚΕ συνιστά τη θέσπιση Ομάδας Υψηλού Επιπέδου (ΟΥΕ) που θα παρέχει επισκόπηση στις κυβερνήσεις και τους πολιτικούς τους ιθύνοντες, θα δημιουργήσει μηχανισμό για τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών, θα ενισχύσει τις συμπράξεις και θα βελτιώσει τη διασύνδεση μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής και της πλατφόρμας. Όταν αυτοί οι φορείς επιλέγουν να εγγραφούν ως μέλη στην πλατφόρμα, πρέπει να δεσμεύονται επίσης στην ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων.

4.4. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η ΓΔ MOVE πρέπει να είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία της πλατφόρμας. Η ΓΔ MOVE θα διαθέτει τον προϋπολογισμό, τη γραμματεία και κάποιους πόρους. Τα άλλα όργανα της ΕΕ θα μπορούσαν να παρέχουν συστάσεις εμπειρογνομών από τα δικτύα τους, καθώς και αίθουσες συνεδριάσεων και υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας. Δυνητικές εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης θα μπορούσαν να αποτελούν οι πόροι των μελών της πλατφόρμας.

4.5. Σημαντικό κόστος αφορά το κεντρικό εργαλείο επικοινωνίας, την ιστοσελίδα και τη βάση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης. Διάφοροι οργανισμοί της ΕΕ έχουν αναπτύξει ανάλογους δικτυακούς πόρους και υπάρχει η αίσθηση ότι η ΓΔ MOVE μπορεί να είναι σε θέση να προσαρμόσει υφιστάμενο πρότυπο.

5. Συμμετοχή

5.1. Η πλατφόρμα δεν πρέπει να αποτελεί μια «λέσχη φιλολογικών συζητήσεων»· πρόκειται για μια διαδικασία σχεδιασμένη ώστε οι ενδιαφερόμενοι φορείς να συναντώνται και να συζητούν για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες για τις γυναίκες στον τομέα των μεταφορών, και στη συνέχεια να δεσμεύονται για την ανάληψη ελέγχιμων ενεργειών. Η κατανόηση του τύπου ενδιαφερόμενου φορέα στον οποίο ανήκουν τα μέλη θα συμβάλει στον εντοπισμό του δυνητικού επιπέδου ενδιαφέροντος και επιρροής τους. Όσοι επιδεικνύουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον θα είναι εκείνοι που θα αντιμετωπίσουν άμεσα τις τρέχουσες προκλήσεις του κλάδου.

5.2. Τα μέλη της πλατφόρμας θα μπορούσαν, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνουν τους ακόλουθους φορείς ευρωπαϊκού και εθνικού επιπέδου: βιομηχανία, ενώσεις μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, συνδικαλιστικές οργανώσεις (κοινωνικοί εταίροι — συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων οργανώσεων εκπροσώπησης γυναικών), δημόσιες αρχές (συμπεριλαμβανομένων όσων επηρεάζουν τις αγορές και τους διαγωνισμούς, δηλαδή η ΕΤΑΑ), ΜΚΟ συμπεριλαμβανομένων κεντρικών οργανώσεων για την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας, μέσα μαζικής ενημέρωσης, ομάδες προβληματισμού, πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα.

5.3. Θα μπορούσε επίσης να εξεταστεί η περιστασιακή συμμετοχή 1) ατόμων που συμμετέχουν στο σχεδιασμό των δεσμεύσεων και ενδέχεται να μην είναι ορισθέντα μέλη της πλατφόρμας, 2) πολιτικών ιδυόντων και φορέων επιρροής, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών/δημοσίων αρχών.

5.4. Η ιδιότητα μέλους της πλατφόρμας πρέπει να είναι ατελής, με κριτήρια και Όρους αναφοράς για τα μέλη. Δεν προβλέπονται αρχικά επιστροφές χρημάτων για τις δραστηριότητες που διεξάγονται από τα μέλη, ούτε έξοδα για τη συμμετοχή στην πλατφόρμα.

5.5. Η ιδιότητα του μέλους πρέπει να βασίζεται στα ακόλουθα:

- συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς·
- διαφάνεια, ανοιχτός χαρακτήρας και λογοδοσία·
- αποδοχή των διαφορών και σεβασμός της αναλογικότητας·
- χρήση στόχων «ΣΜΕΡΧΠ» για την εξασφάλιση αρτιότητας.

6. Περιγραφή του στόχου και του πεδίου εφαρμογής της πλατφόρμας

6.1. Ο γενικός στόχος της πλατφόρμας θα μπορούσε να είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών και η βελτίωση της ισότητας των φύλων στον τομέα των μεταφορών μέσω της ενίσχυσης των ευκαιριών για τις γυναίκες, τις επιχειρήσεις ιδιοκτησίας γυναικών και τις γυναίκες σε διευθυντικές θέσεις, και της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας για όλους τους εργαζομένους του κλάδου και του απώτερου αντικτύπου τους στις θέσεις εργασίας, την άρση των αποκλεισμών, την καινοτομία, τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη. Έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην ισότητα των φύλων, με την προαγωγή της απασχόλησης και τη διόρθωση των ελλείψεων του κλάδου. Αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας και των συνθηκών εργασίας για όλους, την αντιμετώπιση της παρενόχλησης και της βίας λόγω φύλου, τη βελτίωση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής, οικογενειακής και προσωπικής ζωής, την αύξηση του αριθμού των γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων και τη βελτίωση της εικόνας του κλάδου ώστε να προσελκύνονται περισσότερες γυναίκες ως εργαζόμενοι, ως επιχειρηματίες, ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και ως φορείς καινοτομίας. Το πεδίο εφαρμογής της πλατφόρμας θα μπορούσε στο μέλλον να επεκταθεί ώστε να καλύπτει συναφή ζητήματα όπως η βελτίωση της εμπειρίας του χρήστη και η έμφαση σε δράσεις που απευθύνονται στις γυναίκες ως χρήστες.

6.2. Η ΕΟΚΕ συνιστά την υλοποίηση ευαίσθητων ως προς το φύλο πολιτικών και προϋπολογισμών ως βασικό εργαλείο για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων. Αυτή η νέα έννοια συχνά παρεξηγείται: δεν σημαίνει αύξηση των συνολικών δαπανών, αλλά μάλλον τον καθορισμό νέων προτεραιοτήτων, τον αναπροσανατολισμό των δαπανών στο πλαίσιο προγραμμάτων, τμημάτων και υπηρεσιών. Ο σχεδιασμός του προϋπολογισμού με βάση το φύλο προσθέτει σαφήνεια και δημιουργεί μηχανισμούς που επιτρέπουν μια σφαιρική και εγκάρσια προσέγγιση για την ενίσχυση της ισότητας των φύλων.

6.3. Η ΕΟΚΕ συνιστά το πεδίο εφαρμογής και οι προτεραιότητες που θα αντιμετωπιστούν να συνάδουν με τις πολιτικές και τη νομοθεσία της ΕΕ, με ταυτόχρονο σεβασμό του διαλόγου μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Η πλατφόρμα θα πρέπει να συνδυάζει προσεγγίσεις από πάνω προς τα κάτω και από τη βάση προς την κορυφή για τη στήριξη του ιδιωτικού τομέα και των δημόσιων πολιτικών, αποφεύγοντας την ανάγκη για αλλαγή της νομοθεσίας. Η πλατφόρμα θα πρέπει να θεωρείται από όλους μια θετική και αναγκαία επένδυση.

6.4. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι στόχοι και τα οφέλη της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών είναι:

- η παροχή ευκαιριών στους ενδιαφερόμενους να μοιραστούν απόψεις, ανάγκες και γνώσεις·
- η εξεύρεση κοινών στόχων για την επίτευξη κοινών σκοπών·
- η δυνατότητα που δίδεται στους συμμετέχοντες να επηρεάσουν τα αποτελέσματα με τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες διαμόρφωσης, ανάπτυξης, προσδιορισμού και υλοποίησης δράσεων·
- η ενίσχυση της κατανόησης μεταξύ ομάδων ενδιαφερομένων, μειώνοντας έτσι πιθανές συγκρούσεις ή αποκλίσεις απόψεων και προωθώντας την αποτελεσματική συνεργασία·
- η ενίσχυση της προσήλωσης των ενδιαφερομένων και του αισθήματος ευθύνης και οικείωσης·
- η διασφάλιση της βιωσιμότητας των σχεδίων και των συναφών αποφάσεων·
- η εγγύηση αυτονομίας και ευελιξίας στη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή.

6.5. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι το πεδίο εφαρμογής της πλατφόρμας θα μπορούσε να προσδιορίσει βασικές δράσεις με σκοπό:

- τη συλλογή δεδομένων και τον καθορισμό βασικών δεικτών προκειμένου να προσδιοριστούν και να εξαλειφθούν τα εμπόδια και τα στερεότυπα·
- τη διασφάλιση ότι οι γυναίκες είναι ορατές και ενεργές στην πολιτική, τη λήψη αποφάσεων και τον σχεδιασμό — πέρα και πάνω από διοικητικά καθήκοντα·
- την ενδυνάμωση της ενεργού συμμετοχής αμφοτέρων των φύλων για τη δημιουργία ενός καλύτερου εργασιακού περιβάλλοντος στον τομέα των μεταφορών: υποδομές, ίση αμοιβή για ίση εργασία, κατάρτιση, ισορροπία επαγγελματικής, οικογενειακής και προσωπικής ζωής κ.λπ.·
- την ανάληψη δράσης για την προσέλκυση γυναικών σε ευκαιρίες απασχόλησης με μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας της απασχόλησης, ιδίως με την επανεξέταση των διαδικασιών πρόσληψης·
- την επανεξέταση των νομικών φραγμών που ενδεχομένως εμποδίζουν τις γυναίκες να έχουν πρόσβαση σε όλα τα είδη θέσεων εργασίας·
- την ενθάρρυνση της συμμετοχής των πανεπιστημίων και των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού, προκειμένου να προωθηθεί το ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων του τομέα, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας, της E & A και της μηχανολογίας, και την ενθάρρυνση αυτών με λιγότερα προσόντα να βελτιώσουν τις επιλογές κατάρτισής τους·
- την ενεργό προώθηση του ρόλου της γυναικείας επιχειρηματικότητας·
- τη χειραφέτηση τόσο των γυναικών όσο και του κλάδου προκειμένου να αρθούν οι αποκλεισμοί σε αυτόν·
- μεγαλύτερη έμφαση στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση των γυναικών καθ' όλη τους τη ζωή·
- την αποτροπή της βίας, της παρενόχλησης και των διακρίσεων στον χώρο εργασίας.

6.6. Καθώς η πλατφόρμα επεκτείνεται, μπορεί να επιδιώξει να επικεντρωθεί σε βασικούς τομείς οι οποίοι ενδέχεται να μην αφορούν όλα τα μέλη. Η πολυμορφία του κλάδου των μεταφορών ενδέχεται να οδηγήσει σε κάτι τέτοιο. Για αυτό, θα μπορούσαν να συσταθούν υποεπιτροπές που θα εστιάζουν σε βασικούς τομείς ενδιαφέροντος.

7. Κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό προτεραιοτήτων και μέριμνα ώστε οι δράσεις να ενδείκνυται για τις επιλεχθείσες προτεραιότητες

7.1. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι ο καθορισμός των προτεραιοτήτων της πλατφόρμας δεν μπορεί να ολοκληρωθεί παρά από τα ίδια τα μέλη της πλατφόρμας. Οι συμμετέχοντες φορείς ενδέχεται να έχουν τα δικά τους συμφέροντα, για αυτό η επίτευξη της συλλογικής τους συμμετοχής για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων πρέπει να παραμείνει κορυφαίο μέλημα για όλους. Η δέσμευση σε δράσεις για τη στήριξη και την ώθηση της αλλαγής είναι μια ευθύνη που θα ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τις οργανώσεις τους και την πλατφόρμα.

7.2. Η ΕΟΚΕ συνιστά οι δεσμεύσεις να είναι φιλόδοξες και να θέτουν υπό αμφισβήτηση την τάξη πραγμάτων, καθώς και να απαιτούν επενδύσεις των ιδίων πόρων των μελών. Η σαφής επικοινωνία και διαφάνεια των δράσεων στην ιστοσελίδα θα επιφέρει όχι μόνο αναγνώριση των δεσμεύσεων, αλλά και έλεγχο από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Συνεπώς, η καλή επικοινωνία και ο διάλογος μεταξύ των μελών της πλατφόρμας είναι υψίστης σημασίας ώστε να διασφαλιστεί συνεχής δέσμευση και να αποφευχθεί η αναντιστοιχία των προσδοκιών. Πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν οι κοινές δραστηριότητες.

7.3. Η ΕΟΚΕ συνιστά να τεθούν πρόσθετοι στόχοι και δείκτες για την υποστήριξη των δράσεων της πλατφόρμας. Αυτοί οι στόχοι και δείκτες θα συμβάλουν στην πραγματοποίηση και την αξιολόγηση των βημάτων προς την επίτευξη ευκαιριών απασχόλησης, ισότητας και χειραφέτησης των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των ίσων όρων για άνδρες και γυναίκες ανεξαρτήτως των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται. Οι δείκτες ανάπτυξης σε ρόλο εργαλείων αξιολόγησης, ενισχύοντας τον αντίκτυπο και την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων σε μια έκθεση προόδου, επηρεάζουν τον πολιτικό και στρατηγικό σχεδιασμό με τη χαρτογράφηση της προόδου.

7.4. Γενικά στατιστικά στοιχεία είναι διαθέσιμα από τη Eurostat. Η ΓΔ MOVE θα μπορούσε να συνεργαστεί με τη Eurostat και τα μέλη της πλατφόρμας για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων ανά φύλο που θα παρέχουν πληρέστερη εικόνα.

7.5. Τα δεδομένα, οι στόχοι και οι δείκτες θα συμβάλουν στον προβληματισμό περί ισότητας των φύλων και περί στερεοτύπων και διακρίσεων. Χωρίς κανονιστικό χαρακτήρα, σκοπός τους είναι να ενθαρρυνθούν οι οργανώσεις να μετουσιώσουν τα ζητήματα φύλου σε διαφανή και κατανοητή επικοινωνία για τις οργανώσεις τους και για το κοινό και να επιτραπεί η εσωτερική ανάλυση των δικών τους πολιτικών και πρακτικών.

7.6. Δείκτες αναφοράς θα μπορούσαν να δημιουργηθούν στους ακόλουθους τομείς:

- μπορούν να θεσπιστούν στοχοθετημένες δράσεις από την πλατφόρμα ώστε να υλοποιηθούν εφικτοί στόχοι·
- ποσοστά γυναικών ανά επαγγελματική ειδικότητα, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών σε διοικητικά συμβούλια, ιδιοκτητριών, διευθυντριών, μελών συνδικαλιστικών οργανώσεων, διοίκησης, τεχνικών κ.λπ.·
- περιοδική επανεξέταση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί ώστε να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ των φύλων στα επίπεδα λήψης αποφάσεων·
- αποτελεσματικές πολιτικές που αποσκοπούν στην ίση αμοιβή και την προοδευτική μείωση του χάσματος στους μισθούς και τις συντάξεις μεταξύ ανδρών και γυναικών·
- πολιτικές/μέτρα που υιοθετούνται προκειμένου να αρθούν όλα τα εμπόδια για την ισότητα των ευκαιριών και την προώθηση της εργασίας των γυναικών (παροχή παιδικής φροντίδας, ισορροπία επαγγελματικής, οικογενειακής και προσωπικής ζωής, διαφανές πλαίσιο κ.λπ.)·
- προϋπολογισμός που διατίθεται ειδικά για τη στήριξη των ίσων ευκαιριών·
- περιοδική επανεξέταση των προσλήψεων — όροι, συμπεριλαμβανομένων των όρων των γραφείων πρόσληψης ή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, διαφάνεια, προσβασιμότητα, ευαίσθητη ως προς το φύλο επικοινωνία·
- ανάπτυξη δεικτών σχετικά με την έκταση, την εξάπλωση και τον αριθμό περιστατικών βίας, παρενόχλησης και διακρίσεων στον χώρο εργασίας·
- ετήσια επισκόπηση των στόχων που έχουν τεθεί στους προϋπολογισμούς οι οποίοι έχουν καταρτιστεί με βάση τη διάσταση του φύλου.

8. Παρακολούθηση και αξιολόγηση

8.1. Η ΕΟΚΕ προτείνει, με στόχο την ενίσχυση της εργασίας σε σύμπραξη, τα μέλη να σχεδιάζουν δεσμεύσεις και δράσεις που θα συζητούν με άλλα μέλη της πλατφόρμας πριν από την υλοποίησή τους. Στο τέλος κάθε δράσης, θα παράγεται Έκθεση παρακολούθησης που θα απαριθμεί τις δραστηριότητες, τα χρονοδιαγράμματα, τα στοιχεία που συλλέχθηκαν και τα κύρια ευρήματα, ώστε αυτά να αναλυθούν και να αξιολογηθούν από την πλατφόρμα. Οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να παρουσιάζονται με αντικειμενικό και αμερόληπτο τρόπο, με στοιχεία και ποιοτικές αξιολογήσεις, ανατακλώντας τη σχέση τους με τους στόχους της πλατφόρμας. Για το σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν εξωτερικοί σύμβουλοι, εφόσον το επιτρέπουν τα οικονομικά, όπως συμβαίνει με την αξιολόγηση της πλατφόρμας της ΓΔ SANTE (βλέπε «Ετήσια έκθεση παρακολούθησης 2016»).

8.2. Η ΕΟΚΕ συνιστά οι δεσμεύσεις να είναι καλά σχεδιασμένες εξ αρχής και να σχετίζονται με τους καθορισθέντες στόχους. Τα μέλη πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανάληψης δεσμεύσεων «ΣΠΕΡΧΠ», οι οποίες απαιτούν προετοιμασία σε βάθος: χρονοδιαγράμματα, στόχους και σκοπούς για αποτελεσματική υποβολή εκθέσεων, εύκολη παρακολούθηση και έκδοση ανακοίνωσης μετά την ολοκλήρωση.

8.3. Οι δεσμεύσεις απαιτούν εργασία και αφοσίωση από τα μέλη, πέρα και πάνω από τα κανονικά καθήκοντά τους. Αυτή η επένδυση πρέπει να θεωρείται προστιθέμενη αξία στην εσωτερική τους εργασία, πέρα από την Εταιρική κοινωνική ευθύνη, και μπορεί να παρουσιαστεί σε τρίτους ως ένδειξη της προθυμίας τους να στηρίξουν τη βελτίωση της ισορροπίας των φύλων στον χώρο εργασίας. Οι δράσεις τους πρέπει να είναι διαθέσιμες προς αναπαραγωγή από άλλους φορείς.

8.4. Η επανεξέταση των δραστηριοτήτων της πλατφόρμας θα δημιουργήσει αυξημένη δικτύωση μεταξύ των μελών της και ώθηση να εργαστούν από κοινού για την επίτευξη των στόχων. Με τον τρόπο αυτό αυξάνεται ο αριθμός των κοινών δεσμεύσεων μέσω:

- της αυξημένης συνεργασίας μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής, της ΟΥΕ και των μελών της πλατφόρμας και των ενώσεών τους, που καλλιεργεί συνέργειες για μακροχρόνιες σχέσεις και δράσεις, ενδεχομένως αναπτύσσοντας και συμβάλλοντας σε νέες πολιτικές, εάν απαιτείται·
- της αύξησης των δραστηριοτήτων που μπορούν να αναπτυχθούν λιγότερο επίσημα έξω από τη δομή της πλατφόρμας, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή όσων ενδεχομένως δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια για την ένταξη·
- της βελτίωσης της ορατότητας του τομέα και των προσπαθειών του για την επίτευξη μεγαλύτερης ισότητας στο εσωτερικό του, με βελτιωμένες συνθήκες για όλους·
- της δημιουργίας εξωτερικών εκδηλώσεων για την προώθηση δράσεων και την προσέλκυση νέων εργαζομένων, καινοτομιών ή συνεισφορών για τις μεταφορές·
- της μάθησης από τη συνεχή βελτίωση ως συλλογικού επιτεύγματος και της εφαρμογής νέων τρόπων εργασίας και προώθησης του τομέα.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 2017.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Γιώργος ΝΤΑΣΗΣ